

Қарағанды Мемлекеттік Медицина Университеті

Акушерлік және гинекология кафедрасы

Тақырыбы: Тарихи аспектіде
акушерлік ғылымның дамуы

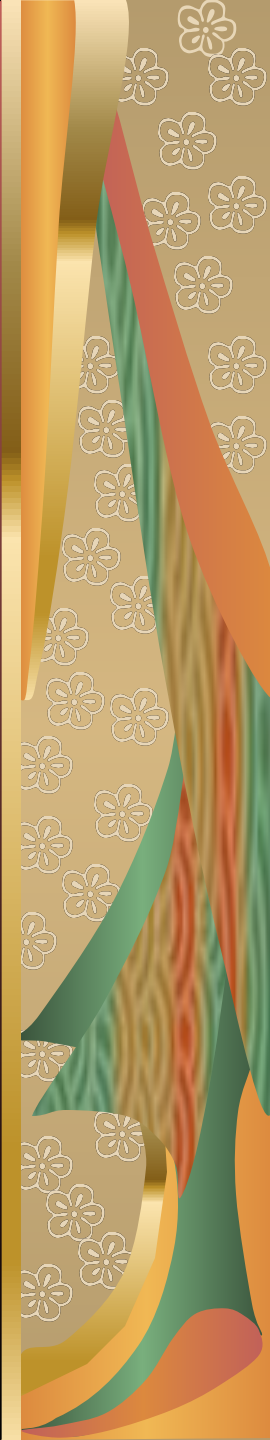
Қарағанды 2014ж

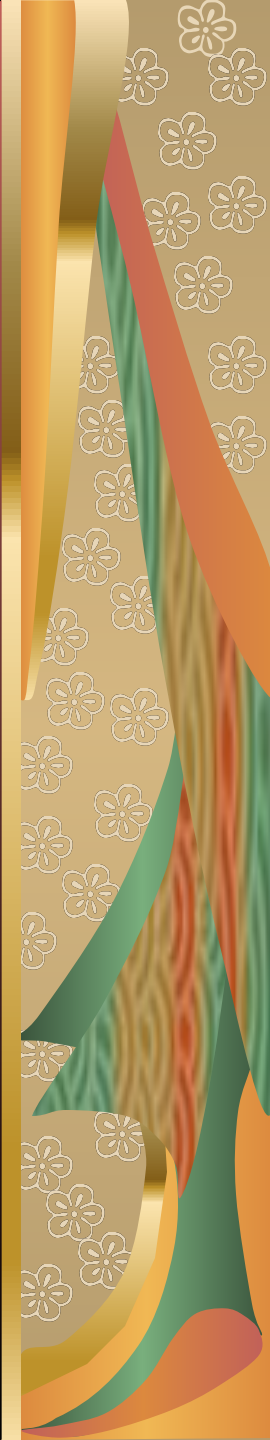
Акушерлік (франц.
accoucher — босану) — әйел
ағасының қызметтер
мәліметі және қалыпты,
патологиялық жүктілік,
босану және босанудан
кейінгі кезеңде көмекті
қажет ететін медициналық
дисциплина;

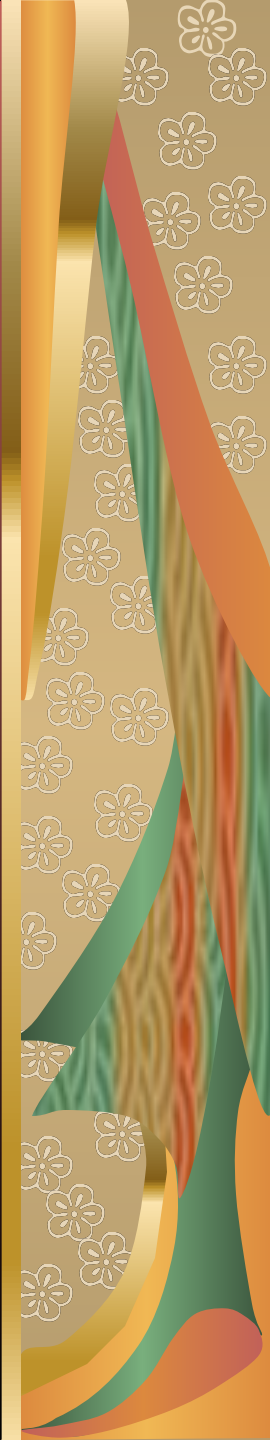
Қазіргі таңдағы акушериядағы негізгі жағдайлар

Жүктілікті көтере алмау, жүктілер гестозы, фитоплацентарлы жеткіліксіздік, қан кетулер, босану қызметінің ауытқуы, ана мен ұрықтың босану жарақаты, босанудан кейінгі инфекциялық аурулар, жасанды ұрықтандыру әдісін дамыту, акушерлік көмекті ұйымдастыру сауалдамалары.

Ежелгі медициналық әдебиеттерде (б.э.д. 3-2 мың жылдықтағы Эберс ежелгі египетті папирусында) ауыр және асқынған босануларда көмек көрсету нұсқаулары көрсетілген.

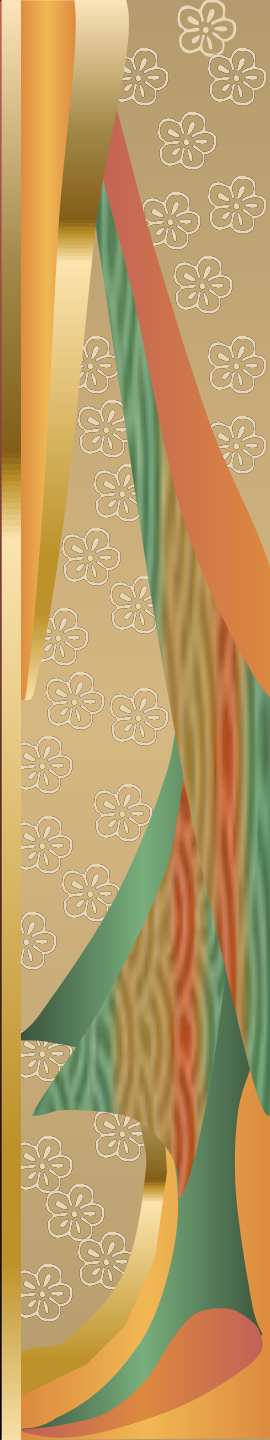

- индус Аюрведа кітабында (б. э.д.8 ғ) жүктілердің диеталары туралы жазылған.

- Соранусу Эфесском дәрігеріне (б.э.д.2 ғ.) ұрық аяқтарынан бұру операциясы жатады.

Ежелгі Грецияның дәрігері,
«медицина әкесі» Гиппократ
болды (б.э.д. 460-370 жж..),

**Рим және Греция
дәрігерлері, эмбриотомия,
жатыр мойнынан жұғынды
алу, жатырды зондтаудан
басқа кесар тілігі
операциясын қолданған.**

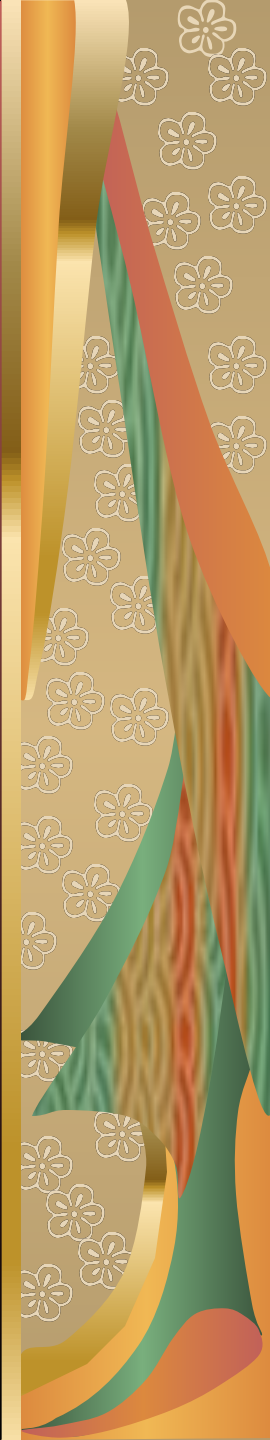
**Ежелгі Руста акушерлік
көмекті әйел жанұясының
үлкені көмек көрсеткен.**

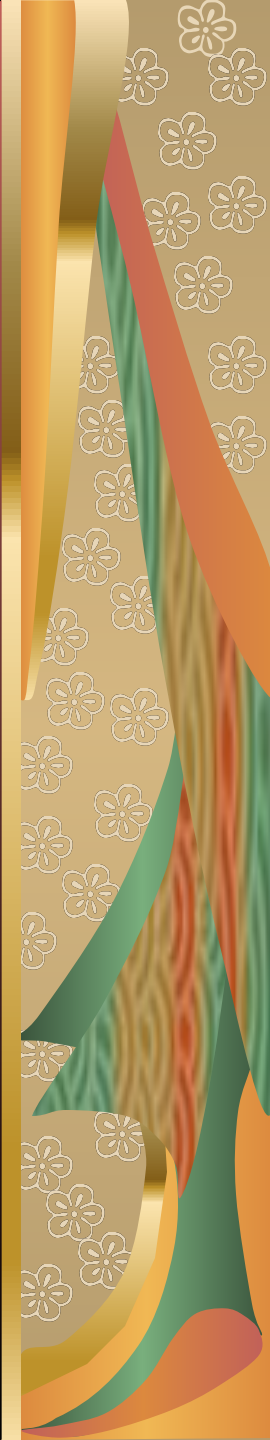
**«Дәрігерлік ғылыми
Канонда» таджик дәрігері
Абу Али Ибн Синаның
(Авиценна, 980-1037)
акушерлік және
гинекологиялық аурулар
тараулары бар.**

**Қайта даму эпохасында
ғылым жақсы дами
бастаған. Бұл мезетте
Везалия, Фаллопия,
Евстахия, Боталлоның
анатомиялық зерттеулер
жүргізген.**

**Рим профессоры Евстахий
(1510-1574), әйел жыныс
мүшелерінің құрылымын
ауруханадағы өліктерден
зерттеп анықтаған.**

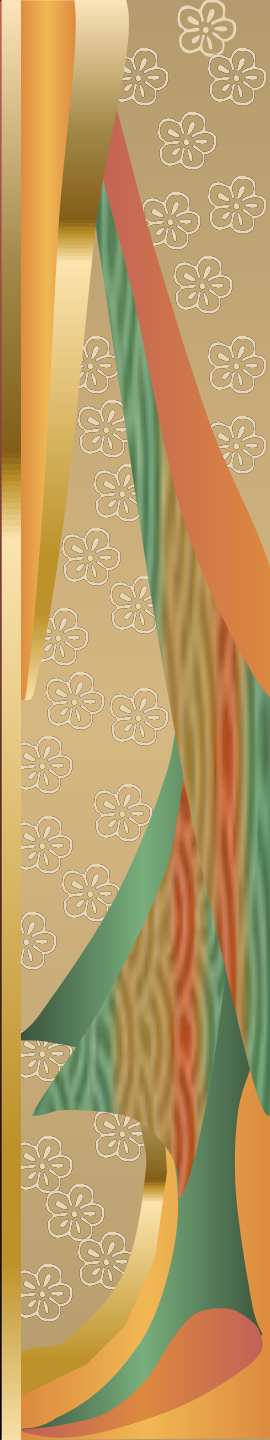
Аранций (1530 -1589), Визалия оқушысы, жүкті әйел өлік денесінде ұрықтың дамуының, оның анамен қатынасын анықтаған. Ол әйел жамбас сүйегінде патологияларды анықтаған. Боталло (1530-1600) ұрық қан айналымын зерттеген.

**Акушерлік ғылымның 17,18
ғасырдағы бастамасы
эмбриология, физиология
және клиникалық
медицинаның дамуымен
байланысты**

**Француз хирургі Амбруаз
Паре в 1550 жылы
акушерлік тәжірибеде
айналдыру операциясын
қайта ашқан.**

Ресейдегі акушрлік көмектік дамуы петр мерзімінен бастап қарастыруға болады.

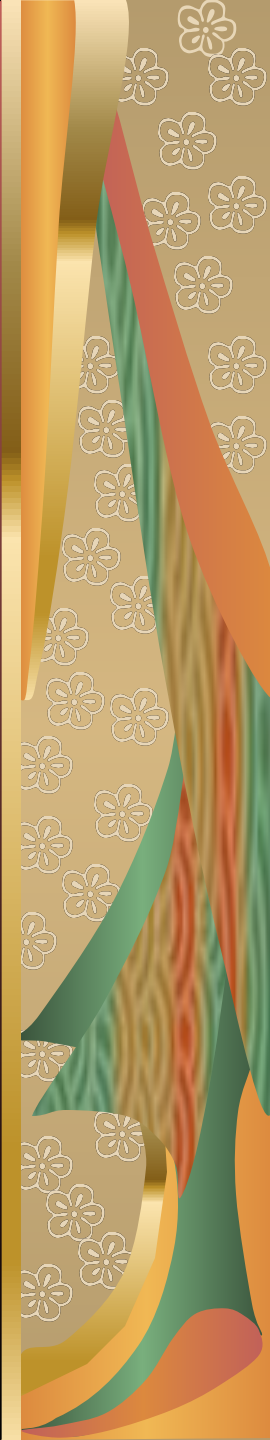
**Нестор Максимович
Амбодик-Максимовичтің ең
алғашқы оқулығы
«Искусство повивания,
немесе наука о бабичьем
деле» болып есептеледі.**

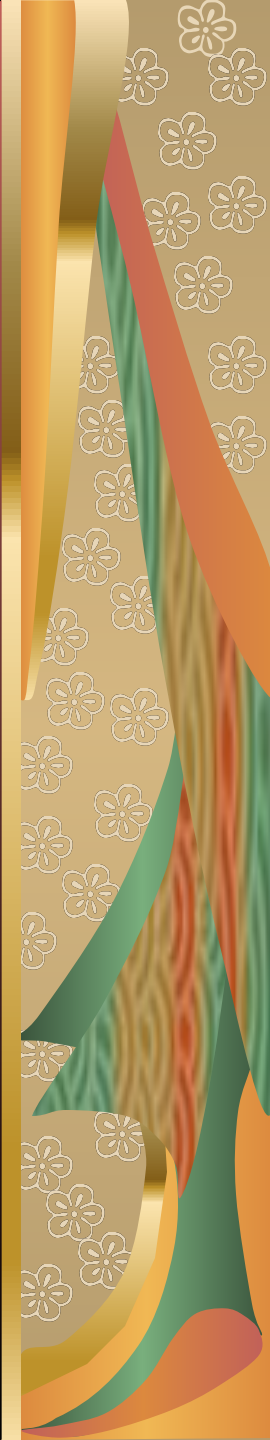
**Акушерлік ғылымның
дамуына біршама
қалалардағы
(Страсбург,1728;
Берлин,1751; Москва,1761;
Прага,1770; Петербург,1771;
Париж1797) перзентханалар
маңызды роль атқарған.**

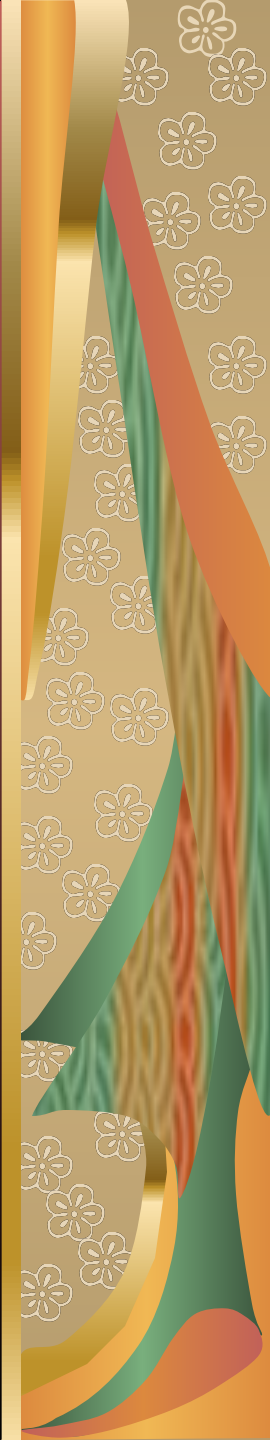
**Орыс акушериясында
негізгі айырмашылығы ана
мен ұрыққа деген
көмектерін көрсету**

20 ғасырдың ортасында акушерия ірі зерттеулермен, жүктілердің физиологиялық жағдайы, жүктілік ағымы, босану актісі, босанудан кейінгі кезең, осы жағдайдағы зат алмасу, биохимиялық үрдістердің ерекшеліктерін анықтау зерттеулерін жүргізумен жоғарыланған.

**30 жылдар ортасында
жаңа мекеме - әйелдер
кеңесі ашыла бастады.**

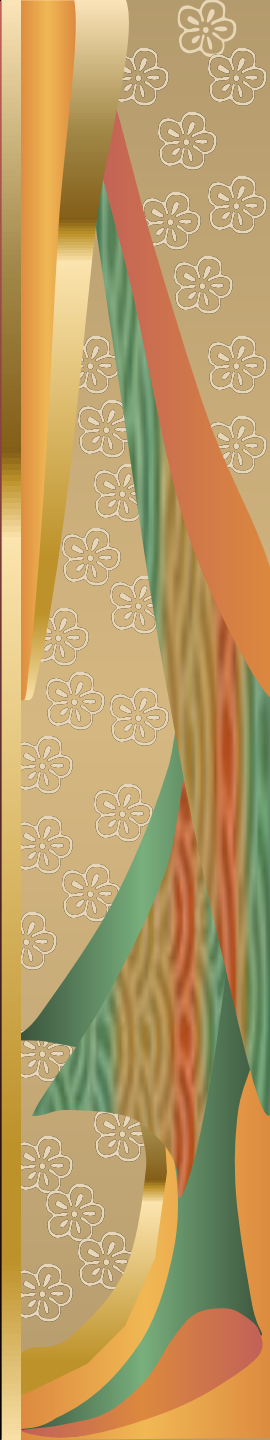
**Қазақстан
Республикасының
07.07.2006 N 170-3
«АЗАМАТТЫҢ
ДЕНСАУЛЫҒЫН ҚОРҒАУ»
бұйрығы.**

Статья 12. Жүкті әйелдер мен аналардың денсаулығын қорғау құқықтары

- 1. Аналарды мемлекет қорғайды
- 2. Жүкті әйелдер ақысыз кеңес алуына, тексерілуіне, ем алуына және мекен жайына байланыссыз жедел көмек алуына, диспансерлік бақылауда болуына құқылы.

- .

- 3. Әйел ана болу сауалдарын өз еркімен шешуіне және жүктіліктің алдын алу қорғаныс жолдарын өз еркімен таңдауына құқылы.
- 4. Анана қорғау келесіні қамтамасыз етеді:

- 1) Ақысыз медициналық көмек көрсету шамасында репродуктивті жастағы әйелдерді сауықтыру және диспансерлеу, жыл сайын медициналық тексеру жүргізу;
- 2) Репродуктивті жастағы әйелдер мен баланың денсаулығына әсер ететін ауруларды көрсеткіш бойынша емдеу,

- **5. Жұмыс тәртібін, жүктілік және босану бойынша демалысты, босанғаннан кейінгі кезең мен бала күту мерзімін Қазақстан Республикасының еңбек заңдылығымен белгілілейді.**

